

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky: **M. V.**, narodená X., bytom P., D. č. X., zastúpená JUDr. Ivanom Jurčišinom, advokátom, so sídlom Prešov, Slovenská č. 69 proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 1. júna 2011, č.k. 2Sd/15/2011-34, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 1. júna 2011, č.k. 2Sd/15/2011-34, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke **nepriznáva** náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 1. júna 2011, č.k. 2Sd/15/2011-34, podľa § 250q ods. 2 vety prvej OSP potvrdil rozhodnutie z 12. januára 2011 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka je od 7. septembra 2009 invalidná s mierou 55 % poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Na základe žiadosti navrhovateľky zo 7. septembra 2010 o zvýšenie invalidného dôchodku jej zdravotný stav posudzoval 8. decembra 2010 posudkový lekár Sociálnej poisťovne pobočky Prešov. Podľa záverov tohto lekárskeho posudku navrhovateľka je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudkový lekár určil choroby nervového systému – postihnutie mozgu, ktoré zaradil pod kapitolu VI, oddiel A, položku 1b prílohy 4 zákona o sociálnom poistení. Za iné zdravotné postihnutie (choroby krvi a krvotvorných orgánov) posudkový lekár zvýšil percentuálnu mieru o 10 %. Po podaní opravného prostriedku zdravotný stav navrhovateľky opätovne posudzovala 28. marca 2011 posudková lekárka Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov, ktorá sa v lekárskej správe stotožnila s posudkovým záverom z 8. decembra 2010 a preto predložila vec na ďalší postup posudkovému orgánu odporkyne. Posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia opätovne posudzovala zdravotný stav navrhovateľky a podľa záverov lekárskej správy v posudku z 19. apríla 2011 nezistila doteraz ďalšie zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky a nedospela k iným záverom, ako sú obsiahnuté v posudku posudkovej lekárky pobočky. Z dôvodu, že posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí navrhovateľky a určili jej 45 % mieru ako najvyššie možnú podľa zaradenia tejto choroby v prílohe 4, krajský súd ich zistenia považoval za dostačujúce, lebo vychádzajú z komplexného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky na základe nálezov z odborných vyšetrení, ktoré sú doložené a spisoch. Rozhodnutie odporkyne preto ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľka nebola v konaní úspešná, a preto jej náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie. Namietala, že súd prvého stupňa vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu hlavne ohľadne kontrolného posudzovania zdravotného stavu, keď odmietol nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania. Poukázala na posudkovú správu MUDr. V., posudkovej lekárky Sociálnej poisťovne ústredia, ktorá priznala nezrovnalosti vo vzťahu k jednotlivým

vyšetreniam. Pokladala za protiústavné, ak percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať pracovnú činnosť sa posudzuje podľa rozhodujúceho zdravotného postihnutia, pričom závažnosť ostatných postihnutí navrhovateľke znemožňuje vykonávať sústavné zamestnanie, pri ktorých však sa zvyšuje percentuálna miera poklesu najviac o 10 %. Pokladala za potrebné, aby odporkyňa spresnila, aká časť pracovnej schopnosti sa u navrhovateľky zachovala a čo vzhľadom na svoj zdravotný stav a pôvodné pracovné schopnosti môže ešte vykonávať. Žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správne. Uviedla, že zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posúdili na účely súdneho konania za osobnej účasti navrhovateľky vecne príslušné orgány podľa § 153 ods. 3 a 5 zákona o sociálnom poistení, ktorí vyhotovili logické a jednoznačné posudky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 250s OSP) bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 250ja ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Podľa § 112 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka

- a) priznala v nižšej sume, ako patrí,
- b) vypláca v nižšej sume, ako patrí,
- c) odoprela neprávom alebo
- d) priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

V zmysle § 71 ods. 3 a 4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby na základe

lekárskych správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nescítavajú (§ 71 ods. 6, 7 zákona o sociálnom poistení).

Predmetom preskúmania podľa piatej časti tretej hlavy OSP je rozhodnutie odporkyne ktorým nevyhovela žiadosti navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľka je invalidná s 55 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, čo bolo doložené najskôr závermi posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Prešove v lekárskom posudku z 21. septembra 2009. Na základe posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky boli za rozhodujúce zdravotné postihnutie určené choroby nervového syndrómu podľa kapitoly VI, oddiel A postihnutie mozgu, položky 1 poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu (encefalopatia, demencie cievnej etiológie, ložiskové ischemie mozgu, krvácanie do mozgu), písm. b) stredne ťažká forma s mierou poklesu 45 % z možného rozpätia 35 % - 45 %.

Z dôvodu iného zdravotného postihnutia (choroby krvi a krvotvorných orgánov podľa kapitoly II, položka 11 písm. b/ prílohy 4 zákona o sociálnom poistení posudkový lekár navýšil mieru poklesu o 10 % podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Rozhodnutím zo 6. októbra 2009 číslo X. bol navrhovateľke priznaný invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s účinnosťou od 7. septembra 2009.

Navrhovateľka podala 17. decembra 2010 žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku pre výrazne zhoršený zdravotný stav.

Z posudkovej dokumentácie vyplýva, že na základe žiadosti navrhovateľky jej zdravotný stav na účely invalidity znovu posúdila MUDr. M. K., posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Prešove, ktorá za účasti navrhovateľky na základe podkladov zo zdravotnej dokumentácie a po vlastnom vyšetrení v lekárskom posudku z 8. decembra 2010 a z 28. marca 2011 zistila, že navrhovateľka je naďalej invalidná s rovnakou 55 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ako pri predchádzajúcom posúdení zdravotného stavu.

K rovnakému záveru dospela aj MUDr. K. V., posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredia so sídlom v Prešove. Podľa záverov v jej lekárskej správe z 19. apríla 2011 vypracovanej po zhodnotení predložených odborných vyšetrení "nezistila doteraz ďalšie zhoršenie zdravotného stavu, ktorý by bol podkladom pre zmenu posudku posudkovej lekárky pobočky v Prešove, celková miera poklesu 55 % na základe aktuálneho zdravotného stavu je najvyššie možné ohodnotenie".

Odvolací súd dospel na základe vykonaného dokazovania k rovnakému záveru ako súd prvého stupňa a o odbornej úrovni, objektívnosti a správnosti záverov posudkových lekárov sociálneho poistenia nemal dôvod pochybovať. Hoci navrhovateľka v odvolaní vyjadrila nespokojnosť s určenou percentuálnou mierou poklesu vykonávania zárobkovej činnosti, nekonkretizovala žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré by spochybňovali závery posudkov posudkových lekárov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym názorom Krajského súdu v Prešove, že rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o zvýšení invalidného dôchodku zodpovedá zákonu, preto odvolaniu navrhovateľky nevyhovelo a rozsudok Krajského súdu v Prešove potvrdil podľa § 219 OSP ako vecne správny.

Odvolací súd poznamenáva, že navrhovateľka môže opätovne požiadať odporkyňu o preskúmanie miery poklesu schopnosti alebo o zmenu rozhodujúceho postihnutia

a stanovenie novej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu.

Ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania (§ 250k ods. 1 OSP).

V prejednávanej veci navrhovateľka nebola úspešná, preto odvolací súd jej odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 250k ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 27. septembra 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová